

Column

Jeroen van Urk
Lid Gemeenteraad Hengelo en
communicatie-adviseur

REALITY-TOERISME

'Ramptoeristen leggen treinverkeer lam.' Aldus de krant over een door droogte aangewakkerd vuur tussen Hengelo en Enschede. Kennelijk had de burger te lang droog gestaan (het paasvuur was al weer geweest) en zo dromden de files zich naar het brandspoor. De spuitgasten hielden hun gasten met de spuit op afstand, maar toen nog konden de treinen er niet langs.

'Het is fascinerend om te zien waar anderen zijn gestorven.' Aldus een aanschouwer van de elektrische stoel in een documentaire over een echte *jail*, die was ingericht als ultieme vorm van Amerikaans museaal vermaak. Ik durf mijn hoofd er wel onder te verwedden, dat bij *live* demonstraties van die stoel de toegangsprijzen over de kop kunnen. Dan nog zal het nodig zijn de toeristen à la Vermeer een vast bezoek toe te wijzen.

Leedvermaak dus. Volgens sommigen de betere vorm van vermaak, zo blijkt uit al die omvallende peuters die volgens De Mol & Co. thuis de leuksten zijn. De overtreffende trap van de filmers van deze slachtoffertjes zijn ongetwijfeld de ramptoeristen. Een merkwaardig soort instinct houden wij mensen er toch op na. Tot en met mensapen toe hebben dieren doorgaans de neiging er vandoor te gaan om het vege lijf te redden. Homo sapiens lijkt graag zo lang mogelijk te willen weten dat het hem/haar niet is overkomen. *Contradictio ad absurdum*: wie het veiligheidsgevoel wil vergroten kan dus het beste af en toe, en plein publique, een rampje stichten. Ach, de Germanen offerden al niet anders.

Zou er eigenlijk wat te doen zijn tegen ramptoerisme? Met de behoeftenstappen van Maslow zou je toch zeggen, dat onze samenleving er ontwikkeld genoeg voor is. De eerste levensbehoeften zijn over het algemeen wel geregeld en de veiligheid is zo kwaad als het gaat ook wel voor elkaar. Via de behoefte om bij een groep te horen schetst Maslow vervolgens de mooie stappen naar maatschappelijke waardering en zelfverwerkelijking. De rug van anderen heb je daarbij niet nodig. Dus de crux zit hem zo beschouwd in de groepsvorming. Pas daarna volgt de stap naar hogere waarden.

Aldus. Geef de groep gelegenheid zich ordentelijk te verlustigen en openbare orde is uw deel. In deze mediagekke tijden moet zulks te regelen zijn. Regionale en lokale zenders genoeg om een beetje ongeval of ramp op televisie te brengen. Vooraf een voorlichtingscampagne: 'Als u een ramp op t.v. ziet ... ga direct naar de burens, houd elkaar bezig en laat de auto staan.' Dan blijft de trein tenminste rijden.